

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

10. december 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 12 (L 1 - § 7. Finansministeriet) af 29. november 2021 stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af svar på FIU alm. del - spørgsmål 51 (2018-19, 2. samling) i tabelform oplyse den årlige vækst i mia. kr. i det demografiske træk i 2022 fordelt på a) kommuner, regioner og staten, b) sektorer og c) en grov fordeling på udgiftsområder i hhv. kommuner (folkeskole, dagpleje, hjemmehjælp, plejehjem og beskæftigelsesindsats), regioner (hospitaller, sygesikring og medicin) og stat (undervisning ekskl. folkeskole) og kultur og fritid? Vil ministeren i forlængelse heraf inddele hvert af de nedenstående initiativer på kategorierne i opgørelse a), b) og c) og oplyse det samlede udgiftsmæssige omfang af initiativerne på hver kategori?

- 1) Forsøg med ældrevejledere på ældreområdet (50 mio. kr.)
- 2) Nedbringelse af sagspukler og forkortelse ventetider (50 mio. kr.)
- 3) Fortsættelse af Den Nationale Klageinstans mod Mobning (5 mio. kr.)
- 4) Ny udstyrpulje til erhvervsuddannelserne (150 mio. kr.)
- 5) 100 mio. kr. til praktikpladsskabende aktiviteter (100 mio. kr.)
- 6) Tilskud til skolehjem for unge, der går på en erhvervsuddannelse på Bornholm (4 mio. kr.)
- 7) Styrkelse af The Animation Workshop, VIA University College (6 mio. kr.)
- 8) Styrket inklusion i Folkeskolen (100 mio. kr.)
- 9) Genindførelse af talentindsatsen i folkeskolen (25 mio. kr.)
- 10) Kommission til sikring af bedre kønsbalance i uddannelsessystemet (10 mio. kr.)
- 11) Løft af STEM-uddannelserne (100 mio. kr.)
- 12) National handlingsplan for flere fagprofessionelle (5 mio. kr.)
- 13) Taxameterreform for ungdomsuddannelser (150 mio. kr.)
- 14) Øget optag på IT-uddannelserne (15 mio. kr.)

Svar

Det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget resourceanvendelsen til det samlede offentlige forbrug rent mekanisk vil ændre sig som følge af udvikling i befolkningssammensætningen, når det forudsættes, at den

reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret. Heri indgår en korrektion for delvis sund aldring idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

Væksten i det demografiske træk i 2022 kan groft opgøres fordelt på offentlige delsektorer, jf. tabel 1.

Tabel 1

Væksten i det demografiske træk i 2022 fordelt på delsektorer samt sektorfordelingen af de 14 initiativer

Mia. kr.	Vækst i det demografiske træk i 2022	Tilhørende initiativer (tentativt)
Vækst i det demografiske træk i alt	2½	
Kommuner	1	1, 8 og 9
Regioner	1	
Stat	¼	2-7, 9 og 10-14

Anm.: Det er ikke muligt at at inddele initiativerne entydigt i delsektorer eller udgiftsområder, hvorfor de er inddelt tentativt. Initiativ 9 kan ikke entydigt inddeles under den kommunale eller statslige delsektor, hvorfor den indgår under begge.

Det demografiske træk er som udgangspunkt ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Finansministeriet foretager imidlertid med usikkerhed en grov fordeling af udgiftsområderne på det individuelle offentlige forbrug. (Kommuner: Folkeskole, dagtilbud, hjemmehjælp, plejehjem, handicapområdet, personer med særlige behov og beskæftigelsesindsats. Regioner: Hospitaler, sygesikring og medicin. Stat: Undervisning (bl.a. gymnasier og videregående uddannelse, men ekskl. folkeskole) og kultur. Det kollektive offentlige forbrug fordeles med 2/3 til staten og 1/3 til kommunerne. Der indregnes således ikke kollektivt offentligt forbrug til den regionale sektor. Kollektivt forbrug til forsvar indregnes særskilt under staten. Endeligt er øvrige sociale udgifter og øvrige sundhedsudgifter beregningsteknisk fordelt mellem kommuner, regioner og staten.

Kilde: *Opdateret 2025-forløb*, august 2021

Det offentlige forbrug kan overordnet opdeles i individuelt og kollektivt offentligt forbrug, hvor det individuelle forbrug dækker over uddannelse (folkeskole, gymnasier og videregående uddannelse mv.), sundhedsvæsenet (medicin, hospitaler, sygesikring og plejehjem), social beskyttelse (daginstitutioner, beskæftigelsesindsats, hjemmehjælp, handicapområdet, udsatte børn og unge samt voksne med særlige behov) og fritid, kultur mv. Størstedelen af disse udgifter kan individualiseres på alder, køn og herkomst-grupper. Visse udgifter kan dog ikke individualiseres, fx udgifter til fritid og kultur, der ligesom det kollektive offentlige forbrug fordeles ligeligt blandt alle borgere. I tabel 2 er væksten i det demografiske træk fordelt på hovedgrupperne under det individuelle offentlige forbrug anført sammen med væksten i det kollektive offentlige forbrug.

Tabel 2

Væksten i det demografiske træk i 2022 fordelt på hovedområder samt sektorfordelingen af de 14 initiativer

Mia. kr.	Vækst i det demografiske træk i 2022	Tilhørende initiativer (tentativt)
Vækst i det demografiske træk i alt	2½	
Individuelt forbrug	2	
- heraf undervisning	-½	3-9, 11, 13-14
- heraf sundhedsvæsen	1¼	
- heraf social beskyttelse	¾	1
- heraf fritid, kultur mv.	0	
Kollektivt forbrug	½	2, 10 og 12

Anm.: Det er ikke muligt entydigt at inddele initiativerne i delsektorer eller udgiftsområder, hvorfor de er inddelt tentativt.

Kilde: *Opdateret 2025-forløb*, august 2021

Finansministeriet opgør efter vanlig praksis ikke væksten fordelt på udgiftsområder under COFOG-definitionens hovedgrupper, hvilket betyder, at den ønskede *opgørelse c)* ikke kan udarbejdes.

De 14 initiativer kan ikke entydigt vurderes at være under den enkelte delsektor eller udgiftsområde uden nærmere beskrivelse. De er imidlertid tentativt ovenfor forsøgt fordelt ud på delsektorer og udgiftsområder. Væksten i det demografiske træk i 2022 udgør samlet set 2½ mia. kr. (2022-priser), mens de 14 initiativer isoleret set udgør et løft på 770 mio. kr.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister